

VESTI IZ SLOVENIJE

VOJAKA ZBEŽALA. — 20. februarja sta pobegnili s straže pod Cerovcem pri Gorici v Italijo dva jugoslovanska vojaka.

POSLEDNJA ŽARNICA. — Iz Zagreba piše mati svoji hčeri v Ameriko začetkom marca tega leta. "Tri stare žene, jaz in dve moji sestre smo morale odstopiti celo svoje stanovanje sedmih sob in smemo prebivati dan in noč vse tri skupaj le v eni sobi. Ker smo stare in ne moremo opravljati nobenega dela o petletnem planu, ne dobimo nobenih živilskih nakaznic. V sobi nam gori ena edina, poslednja žarnica. Tresemo se kdaj bo pregorela, ker potem nimamo nobene več in vemo, da se nikjer nobene ne dobi."

Pismo je pač dokaz kako so v Titovi diktaturi ljudje za starost preskrbljeni, gospodarski napredek in blagostanje pa lepo osvetljuje poslednja žarnica.

BREZOVA METLA. — Drugo pismo piše slovenski delavec — ključavničar in šofer, ki je zaposlen v delavnici. Pravi, da zasluži 20 dinarev na uro. Dostavlja, da bi moral zaslužiti 100 dinarev na uro, da bi se mogel preskrbeti z najpotrebnejšim. Pravi, da on in njegova družina dobe kruha dovolj, mesa in masti zelo malo, drv, premoga in obleke pa premalo. Nikjer ni mogoče dobiti metle in krtače. Tudi stanovanja v mestih je treba sedaj pometati z brezovo metlo. Na oblačilo blago na karte je treba čakati od polnoči do jutra, da kaj dobiš, če prideš pravočasno na vrsto. Zasebnih trgovin več ni, niti gostilen, niti pekarn, niti mlekar, z eno besedo nobene zasebne trgovine več. Vsako ministrstvo ima svoj magazin in svoje trgovine. Vino se toči v Zagrebu zvečer po šesti uri, dobi ga tisti, ki ima zato posebne karte po 3 decilitre. Komaj čakamo, da bi nas Bog rešil tega gorja.

CLOUDY

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in topleje, popoldne rahel dež. Oblačno in topleje zvečer in ponoči.

Tri na dan

Nekdo iz domovine je v kratkem stavku dobro povedal položaj, ko je zapisal: "Palica, ki so jo nekateri klicali nad nas, pa da zdaj po vseh. Občutimo je pa ne tako hudo mi, ki smo jo pričakovali, ampak oni sami, ki so pričakovali paradiz."

Zopet drugi omenja: "Čas pri naša ozdravljenju! Mnogi, premnogi so zopet dobili spregled, na žalost seveda — prepozno!"

Gubičev, ki je bil obsojen na 15 let ječe v Ameriki, ker je vohunil in dobil na izbero: ali tukaj sedi, ali gre domov, je najprej rekel, da bo raje sedel tukaj v ječi, kot bi odšel svobodno domov v Rusijo. Zdaj zopet pravi, da bo šel vseeno domov. Takim zna Moskva pokazati pravo smer, če bi se hoteli obotavljati.

NOVI GROBOVI

Joseph Rosenberger

V Ambridge, Pa. je v soboto popoldne ob 3 umrl naš zvesti naročnik Joseph Rosenberger, star 71 let. Družina stanuje na 147 Maplewood Ave. Zapuška žena Mary, hčer Mary, sina Edwarda in tri vnuke. Doma je bil vasi Rožičevo, fara Šmihel pri Novem mestu. Pogreb bo v sredo dop. ob 9 v cerkev Sv. Odršenika.

Jennie Kristoff

Naglica je zbolela za srčno kapjo in čez par ur preminula v Women's bolnišnici splošno poznana Jennie Kristoff, rojena Bajc, stara 62 let, stanujoča na 1563 E. 173 St. Bila je vdova. Soprog Anton je umrl pred dvema letoma. Tukaj zapuška štiri sinve, poznane godbenike, Anton, Frank, Benny in John; sedem vnukov, sestro Mrs. Ano Bratkovich ter več sorodnikov. Rčjena je bila v Mirni na Dolenjskem, kjer zapuška sestro Mary. Tukaj je bivala 29 let in je bila članica dr. Sv. Jožefa št. 169 KSKJ, pod. št. 10 SZZ, dr. Janeza št. 71 ABZ in dr. Washington št. 32 ZSZ. Pogreb se vrši v torko zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. ter v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato na Kalvarijo pokopališče v družinsko grobnico.

Charles Lesjak

Po več časa rahlega zdravlja je preminul v Womens bolnišnici poznani Charles Lesjak, star 63 let, stanujoč na 5344 Highland Rd., Highland Hgts. Tukaj zapuška soprogo Antonijo, rojeno Zgajnar, doma iz Stranske vasi, 2 hčeri. Mrs. Antonia Berzin in Mrs. Jennie Planšek; 3 vnuke in brata Louisa in več sorodnikov. Dolgo let je vodil grocerijo na 15708 Saranac Rd. Rojen je bil istotam kot soproga. Tukaj je bival 39 let in je bil član dr. Mir št. 142 SNPJ in dr. Carniola Tent št. 1238 T. M. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. ter v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato na Kalvarijo pokopališče.

Čiangkajšekovi vojaki vpadli na kitajsko celino pri Šanghaju

Taipei, Formosa. — Dne 18. marca zjutraj so se kitajske nacionalistične čete izkrcale na kitajski celini in zavzele obmorsko mesto Sungmen, ki leži 200 milj južno od Šanghaja. Čete, ki so bile zaščitene po ognju baterij bojnih ladij, so okupirale 20 milj obali v severni smeri. To je bilo zdaj prvič, da so se izkrcale nacionalistične čete na kitajski celini odkoder so bile pregnane meseca decembra.

Poročilo naznanja, da so nacionalisti ubili 2.500 komunistov, dočim so ostal zbežali v hribe. Nacionalisti so držali zasedeno mesto in obalo 12 ur v svoji oblasti, nakar so se vrnili na ladje, ki so jih odpeljale nazaj na Formozo.

ACHESON NUDI RUSIJI 7 KONKRETNIH PREDLOGOV

"Smo za mir, toda ne za mir za vsako ceno!" — Program naj zrahlja svetovno napetost.

Sovjetska zveza naj umakne svoje vojaške in policijske sile iz satelitskih držav in dovoli naj svobodne volitve.

Berkeley, Cal. — Drž. tajnik Acheson je pozval sovjetske voditelje k sodelovanju pri programu sedmerih točk, da se zrahlja svetovno napetost ter da se dovoli sožitje sovjetskega in zapadnega sistema v "primerne varnosti." Dalje je rekel, da so Zed. države vedno pripravljene razpravljati, pogajati in sporazumeti se, so pa "navelicate igrati vlogo mednarodnega 'suckerja'".

"Mi si želimo miru, toda ne miru za vsako ceno," je rekel. "Mi smo pripravljeni, pogajati se, toda ne na stroške, ki bi izžvali varljiva upanja, katerih bi se mnogo izpolniti. Prav tako smo pripravljeni, podpreti vsako iskreno prizadevanje za poravnavo, kakor smo tudi trdno odločeni, upreti se vsaki agresivnosti."

Program sedmerih točk

Nato je državni tajnik orisal program sedmih točk, katerega tu ob kratkem navajamo:

1) Treba je definirati pogoje miru z državami, ki so bile poražene v drugi svetovni vojni. Obdolžil je sovjetske voditelje "prelomaj vojnodobnih obljub" ter pozval Sovjetsko zvezo, naj zavzame pozicijo, ki bo omogočila Nemčiji, Avstriji in Japoniji, da postanejo zopet svobodne dežele.

2) Državni tajnik je predlagal, naj Sovjetska zveza umakne svoje vojaške in policijske sile iz satelitskih držav in dovoli svobodne volitve.

3) Mr. Acheson je naglasil sovjetsko "obstrukcijo" (nasprotovanje) pri Zdr. narodih. Obdolžil je sovjetske voditelje, da se namenoma silijo v "pozicijo manjšine" pri Zdr. narodih in pripomnil, če bi slednji res predložili "iskrene predloge sodelovanja za mir," tedaj bi tvorili večino in Amerika bi bila srečna, če bi bila z njimi vred v tej večini.

4) Tajnik je pozval sovjetske voditelje, naj se nam pridružijo v iskanju realističnih in učinkovitih odredb za kontrolo atomskega orožja in oboževanja v splošnem.

5) Acheson je pozval Kremenlj, naj preneha "posluževati se komunističnega aparata" za strmoglavljenje ustaljenih vlad s prekučskimi sredstvi, in Moskva naj sodeluje v prizadevanjih, da se prepreči "indirektna agresivnost preko narodnostnih meja."

6) Mr. Acheson je ožigosal sovjetsko postopanje z ameriški reprezentanti v državah, ki jih kontrolirajo komunisti, ki postopajo temi predstavniki kot s kriminalci, pri čemer se poslužujejo svoje velike propagandne mašine, ki slika te reprezentante kot zlobne ljudi.

7) Državni tajnik je pozval Sovjete, naj prenehajo pačiti in maličiti sliko zunanjega sveta, zlasti Zed. držav, svojemu lastnemu ljudstvu s svojo propagando. Pozval je sovjetske voditelje, naj dovolijo osebam in idejam iz drugih dežel dostop do Sovjetske zveze.

ČEŠKA VLADA JE IZGNALA ZADNJEGA GLASNIKA VATIKANA

Nadškof Beran je zdaj popolnoma izoliran in brez zveze z Vatikanom.

Praga. — Češka vlada je 16. marca izgnala zadnjega vatičanskega predstavnika v deželi, Msgr. Ottavio de Liva, s čemer je dejansko, čeprav ne formalno, pretrgala svoje odnose s Svetom stolico.

V noti, ki jo je izpila češka vlada monsignoru, mu je bilo ukazano, da ima v treh dneh zapustiti deželo. Nota mu očita, da je vodil "subverzivne aktivnosti" med višjo hierarhijo.

Z izgonom Msgr. de Live ne bo imel Vatikan več nobenega zastopnika v Češkoslovaški, kar pomeni, da bo nadškof Jožef Beran, ki se smatra za "interniranega" v svoji palači, sedaj docela izoliran in brez slehernega kontakta z Vatikanom. Izgon vatičanskega predstavnika iz Češkoslovaške pomeni pričetek konca boja med češko vlado in Vatikanom.

Katol. cerkvi v Češkoslovaški so bile odvzete vse njene šole in ves njen tisk; okoli 500 češkoslovaških duhovnikov so zaprli, od teh pa so jih približno 350 izpustili. Češki zakon od 3. nov. l. l. postavlja duhovnike v kategorijo civilnih uslužbenec, odreja, da morajo položiti prisego lojalnosti vladi in da smejo samo od režima sprejemati svojo plačo.

Governor Lausche ne popusti v vojni proti "gemblerjem"

Governor F. J. Lausche je dal vedeti lastnikom igralnic Pettibone in Mounds kluba, da so mu odprta "še druga pota napreda" proti njim, ki ne dobi od sodišča nobene pomoči in zadoščenja.

Ker je sodišče že dvakrat tekom enega tedna odločilo proti governerjevemu prizadevanju, da s zapre te igralnice, je governer naročil svojim sodelavcem, naj se poslužijo slehernega legalnega orožja, da se zapre ta dve najstarejši igralniški instituciji v Clevelandu. Ampak nobenega izgleda, da bi ostalo governerju na razpolago še kako drugo orožje, kakor da apelira na višje sodišče, da slednje zavrne odloke nižjega sodišča.

Zdaj je končno jasno, da lokalna sodišča nočejo pomagati governerju, da bi se zaprlo ti dve igralnici, ki sta izšli zmagoviti iz svojega kljubovanja governerju, ko je okrajni sodnik Blak C. Cook zanikal zahtevo države po sodni injunkciji napraviti tema kluboma, ki naj bi se ju zaprlo kot "ljudsko nepotrebno."

Velika rabuka pred Slov. Nar. Domom

Včeraj je bila v SND na St. Clair Ave., kakor tudi v Domu samem velika rabuka in demonstracija. Pred Domom je bilo kakih 200 piketov, ki so nosili table z različnimi napisi in protestirali proti zborovalcem Litvinske literarne zveze, ki so zborovali v Slov. nar. domu. V gneči, ki je kmalu nastala pred Domom, so pričela deževati jajca, s katerimi so piketi obmetavali nasprotnike. Na licu ukazano, da ima v treh dneh zapustiti deželo. Nota mu očita, da je vodil "subverzivne aktivnosti" med višjo hierarhijo.

Piketi so se povzpeli na oder ter pričeli govoriti v litvinskem in angleškem jeziku ter protestirati proti zborovalcem, ki so bili komunisti ali pa njihovi sopotniki. Piketi so bili člani Ameriške litvinske demokratične organizacije, ki je bila organizirana v Clevelandu pretekli teden.

Bimba je urednik nekega litvinskega časopisa in avtor knji-

ge "Zgodovina ameriškega delavskega razreda."

Napisi, ki so jih nosili piketi pred Domom, so bili sledeči:

"Komunizem — sovražnik demokracije in svobode. — Protestiramo proti deportaciji Litvincev (iz Litvinske v Rusijo)."

Mimoidočim so piketi razdajali tudi pamflete, na katerih je stalo med drugim: "Akcijski komunistov v tej deželi je naperjena proti demokratični obliki vlade in proti osebni svobodi njenih državljanov. — Protestiramo proti akciji ameriško-litvinskih komunistov, ki služijo samo imperialističnim ciljem Kremlja! — Komunisti hočejo oslabiti politično in ekonomsko moč te dežele in nasilno strmoglaviti demokratično vlado. — Protestiramo proti zaslužanju kulturnega in civiliziranega sveta po komunistih!"

Res je čudno, da dobe prekuhali vseh narodnosti in plemen v Slovenskem narodnem domu svoje zavetišče, katerega ne morejo dobiti nikjer drugje v Clevelandu!

AMERIŠKO DELAVSTVO JE IZVOJEVALO NOVE DOBRINE V OBLIKI PRIMERNIH PENZIJ

Fordovi delavci dobe po \$100 mesečne penzije, delavci v Edisonovih napravah pa \$125.00.

Detroit. — Nedavno podpisani Fordovi penzijski načrt je zdaj poživil tudi mirovne dogovore v 52 dni trajajočem Chryslerjevem štrajku. Obenem je ta načrt (Fordova poravnava) dal odgovor tudi na večkrat stavljeno vprašanje Chryslerjevih delavcev: Kaj je CIO avtna unija pridobila pri Fordu?

Fordov načrt označuje jasno: Delavci bodo prejeli, ko dosežejo starost 65 let in 30 let delovne dobe, \$100 mesečne penzije, vključno federalne "social security" podpore.

Profesor W. E. Cleary z illinoiške univerze, je izjavil, da mu je Reuther, predsednik C. I. O. avtne unije, dejal, da bo pri Chryslerju tudi kmalu dosežena poravnava.

30.000 Edisonovih delavcev dobi \$125 minimalne mesečne penzije

New York. — Po dvome sečnih pogajanjih med Consolidated Edison Company in CIO Utility Workers unijo, je bila dosežena in odobrena pretekli teden pogodba, ki določa 30.000 delavcem, ko stopijo v pokoj, \$125.00 mesečne penzije.

Uradniki te unije proslavljajo ta sporazum, češ da so z njim zlomili načrte drugih industrij, ki so pristale samo na \$100.00 mesečne penzije. Dalje so unijski uradniki izjavili, da vključuje novi sporazum tudi višje mezde in plače, razne dobrine za nedelje in praznike in končno, da predstavlja ta pogodba že peto rundo izboljšanja mezd in plač izza konca vojne.

Unija pravi, da bo samo penzijski načrt stal družbo okoli \$5.500.000 na leto, načrt za mezde in plače \$3.000.000, na-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Mnogo sreče želimo—

Včeraj sta bila poročena v cerkv; Matere Božje v Madison, Ohio, gđ. Bertha Eršte in dr. Hinko Lobe. Poročil ju je nevestin sorodnik Rev. Ludvik Virant. Po poroki sta se novoporočenca takoj odpeljala na ženitovanjsko potovanje v Pueblo, Colorado, kjer ima Mr. Lobe sorodnike, saj je bila njegova mati tam rojena. Nevesta je hčerka poznane in spoštovane družine Mr. in Mrs. Louis Eršte iz 6209 Shade Ave., ki vodijo znano vinarno na 6802 St. Clair Ave. Nevesta je prihajala v višjo šolo in kolegij, nato je pa pomagala očetu pri trgovini. Mnogo se je tudi udeleževala na odru SND. — Ženin je bil rojen v Zagradcu, njegov oče je bil učitelj, sedaj je že upokojen. Hinko je študiral v Ljubljani, kjer je dovršil pravno fakulteto. V Ameriko je došel 19. junija 1949. Njegova mati Franciška je bila rojena leta 1896 v Pueblo. Pisala se je Vidmar. S starši je še mlada odšla v staro domovino, kjer sta še oba starša živa. Hinko bo s svojo nevesto obiskal tudi Rev. Ciril Zupana, starosta slovenskih duhovnikov v Ameriki, ki je v Pueblo krstil njegovo mamo. Pač redek slučaj. Mnogo sreče želimo mlademu paru v novem stanu.

Vrnitev iz bolnišnice— Frank Vidmar, 1187 E. 173. St. se je povrnil iz bolnišnice, kjer je srečno prestopal operacijo. Nekaj tednov mora biti še doma pod zdravniško oskrbo.

V bolnišnici— Mrs. Katarina Kral iz 1096 E. 67. St. se nahaja v St. Alexis bolnišnici. Obiski so dovoljeni.

Pozdravi iz Floride— Mr. in Mrs. M. Beros, ki lastnata znani Beros studio, pozdravljata iz St. Petersburga, Florida.

Jack Lenarčič vabi— Jack Lenarčič je prodal svoje posestvo na Cherokee Ave. in kupil novo posestvo v Mentor, Ohio. Nahaja se na King Memorial, R. D. 3, ¼ milje od ceste št. 20. Takoj za kino glediščem v Mentor obrnite na desno in kmalu boste tam. Jack prav prijazno vabi svoje prijatelje, da ga ob priliki obiščete. Vam bo prav prijazno postregel, kot je njegova navada.

Danes nastopi pomlad— Po koledarju nastopi pomlad drevi ob 11:36. V soboto sta bila dan in noč enako dolga, posledaj bodo pa dnevi vedno daljši, noči ka krajše.

Drajseta obletnice— V torko ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Alojzij Gornikom v spomin 20. obletnice njegove smrti.

K molitvi— Članice dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ so prošene, da bi prišle danes zvečer ob 7 uri k molitvi in k posložitvi od pokojne članice Jennie Kristoff, ki leži v pogrebem zavodu Jos. Zele in Sinovi, 458 E. 152. St.

Odpuščanje v bolnišnici— Nenadoma je bil odpeljan v St. Vincent Charity bolnišnico dobro poznani rojak John Per, 6218 Carl Ave. Obiski za enkrat še niso dovoljeni. Bolnemu rojaku želimo skorajšnje okrevanje.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside

United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

MARCH 1950	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83

No. 55 Mon., March 20, 1950

Komunisti hočejo svet!

Če je kak posameznik inspiriral Atlantski pakt, je bil ta človek Winston Churchill. Ko je pred tremi leti obiskal Zedinjene države, je ameriški narod še napol spal in sanjal lepe sanje o krasnem, čudovitem povojnem svetu, katerega os nam obetali vojni propagandisti. Toda dne 5. marca leta 1946 je Churchill v Fulton, Mo., predrl ta krasen balonček iz milnice ter nas poklical v mrzlo realnost.

Sovjetsko zavojevanje Vzhodne Evrope, je izjavil takrat Churchill, je Kremlju samo povečalo apetit. Vlada Rusije ne bodo nasičeni, dokler ne bo komunizem pogoltnil vsega sveta. Edina obramba za Zed. države in Veliko Britanijo proti tej nevarnosti bi bila njuna medsebojna močna zveza. Da je Churchill mislil vojaško zvezo, o tem ni bilo nikakega dvoma.

Dne 31. marca istega leta, ko so se zbrali v Washingtonu zastopniki dvanajstih narodov k podpisu Atlantskega pakta, je bil Churchill v Bostonu, kjer je imel govor pred 14.000 znanstveniki, vzgojniki in javnimi uradniki, ki so imeli prav takrat svojo konvencijo v Institutu tehnologije države Massachusetts. Ob tej priliki je izustil sledeče resnične besede:

Trinajst mož v Kramlju, ki drže na tleh milijone ljudi in kujejo načrte za zavojevanje sveta, je prepričanih, da morajo za vsako ceno vzdržati pokonci vse ograje in bariere napram zapadu.

Oni se bolj boje zapadnega prijateljstva kakor njegovega sovraštva. Zavedajo se namreč, da ne smejo dovoliti prijateljskega spoznavanja in sožitja med ogromnimi kompleksi ozemlja, ki ga kontrolirajo, in civilizaciji Zapada. Rusko ljudstvo ne sme videti in vedeti, kaj se dogaja zunaj sovjetskega območja.

Mi smo konfrontirani z nečem, ki je prav tako slabo, toda v gotovih ozirih močnejše kot Hitler, ker Hitlerju je bilo treba eksplodirati in izkoristiti samo ponos Herrenvolka in antisemitskega sovraštva, sicer pa ni imel nobenega fundamentalnega razloga. Toda teh trinajst mož v Kremlju pa ima svojo hierarhijo in komunistično cerkev, katere misijonarji tvorijo v vseh državah njihovo peto kolono. . . .

Za njimi pa stoji največja in najsilnejša armada sveta!

Danes ni nobenega dvoma več, da bi bila Evropa že komunistizirana, kakor Češkoslovaška in London bi bil že davno bombardiran, če bi ne bilo atomske bombe v oblasti Zedinjenih držav.

Kaj jih sili k "priznanju"?

Pod tem naslovom objavlja "Plain Dealer" uredniški članek:

Zapadni svet je zopet ogorčen in zgrožen nad primerom, ko obtoženec pred komunističnim sodiščem priznava krivdo obdolžb, ki nikakor ne morejo biti resnične in obtožuje samega sebe zločinov, ki jih nikakor ni mogel zakriviti.

Takšno "priznanje" je podal pred madžarskim "ljudskim sodiščem" Amerikanec Robert A. Vogeler, zastopnik International Telephone & Telegraph družbe za vzhodno Evropo, ki je izjavil, da je volunil za Zed. države. Pred sodiščem je stal kakor lutka in ponavljal besede, katere mu je položil v usta ventriloquist.

Značilna stvar pri tej proceduri ni bila v tem, kaj je Vogeler izjavil, zakaj to se je pričakovalo, temveč v tem, kako so ga komunisti prisilili in pripravili do tega, da je podal take izjave. To je večna misterija pri vseh obravnava pred komunističnimi sodišči.

Vogelerjeva obravnava se je vršila pred istim sodiščem, pred katerim je tudi kardinal Mindszenty, katoliški primat Madžarske, "prizpal," da je koval zaroto proti madžarski vladi. . . .

Ob času kardinalove obravnave je ta list (Plain Dealer) izrazil naziranje, da je hipnotizem, morda še v zvezi z uporabo mamil, logično pojasnilo komunistične tehnike v izsiljevanju tako zvanih "priznanj."

V vseh takih slučajih se obtoženci zdé, kakor da so pod vplivom hipnotičnih sugestij. Vsi obtoženci so namreč kar nestrpni v recitiranju svoje "krivde" in pri vseh je zaznamovati vidno olajšanje, ko se sami obtožijo zločinov, katerih so obtoženi. Skratka: Vsi ti kažejo simptome ljudi, katerim so bile vsajane v njihovo podzavestno pamet sugestije in kateri so pod hipnotičnim vplivom.

Komunisti ne prirejajo teh teatralnih obravnava samo za šalo ali za prazen nič; oni imajo vselej vzrok in razlog zanje. V primeru kardinala Mindszentyja je bil njihov motiv, da diskreditirajo katoliško Cerkev in tako odstranijo najmočnejšo zapreko komunistiziranja madžarskih šol. V primeru Vogelerja in njegovih soobtožencev pa je njihov očividni namen in motiv, da utarejo pot za zaseg lastnine prej omenjene telefonske in telegrafске družbe v Madžarski,

BESEDA IZ NARODA

Tone
s
hriba
piše

Belokranjske "Združene države" in drugo

Joliet, Ill. — Ko sva s prijateljem Juretom zadnjič govorila o prvih letih tukajšnje slovenske naselbine, mi je Jure povedal, da v letih 1887 pa do 1898 so bili tu večinoma Belokranjci. Bilo je nekaj naših ljudi iz drugih krajev, a ne veliko. Iz Belokrajine so se prvi začeli pomikati čez morje v Ameriko. Gospodarske razmere so bile v Belokrajini vedno malo slabše, kakor po drugih delih Slovenije iz razloga, ker v prejšnjih letih pred prvo svetovno vojno ni bilo železniške zveze, vsled tega tudi ni bilo nobene industrije tamkaj. Poljske pridelke, vino in nekaj drugega so zvozili z živino. Kmetije so bili redki, ki so dobro izhajali. Kmetije so se z vsako generacijo na novo zadolžile, ko je bilo treba mladim prevzemnikom izplačevati brate in sestre na gruntih, skrbeti za prevzitarje. Zato so mladi gospodarji težko izhajali in so morali v zunanji svet za zaslužkom, da so si malce pomagali v takih razmerah. Odhajali so na Bavarsko, nekateri na gozdarska dela v Slavonijo. Ko se je pa pot odprla v Ameriko so začeli odhajati sem. Zaslužki iz Amerike so rešili večino belokranjskih gruntov, je dejal Jure.

Meni v tistih letih še ni bilo toliko znano, kakor Juretu. On precej dalj časa travo tlačil nego jaz. Takrat v mojih mladih letih se mi v Belokrajini še ni zdelo prenapačno. Morda, ker nisem bil na kaj boljšega navajen. Lepih belokranjskih gorc se večkrat spominjam, v okolici Grabrovec, Radovice, Dražice, Božakovega. Gorice: Veselica, Repice, Drašiči, Brčice, kolikokrat smo bili v vinogradih in veselja je bilo dosti. Zanimivo je tudi, da gori proti vzhodnemu severnemu koncu črnolanskega okraja ki sega v Gorjance od Rakoveca gori do Kunčanov in še naprej je bilo precej Vlahov, takojenovanih Uskokov, ki so prišli svoj čas pred dolgi leti iz juga. Nas Belokranjce so imenovali med seboj, tam okrog Božakovega, Rakoveca in Radovice so bili "Gorci." Na ravnam doli okrog Metlike, pa so nam rekli "Poljci." Suhorci in Lokvičani so bili "Privrščani." Tam doli proti Semiču okrog Črešnjaveca so bili pa "Sokci." Če bi vsi ti imeli vsak svojo republiko, potem bi bila lahko Belokrajina nekaka dežela "Združenih držav." Pa take pokrajinske značaje in posebnosti imajo gotovo tudi drugi kraji na Slovenskem.

Belokrajina je lep košček sveta. Gospodarsko pa tam seveda niti v dobrih časih ni bilo najboljši. Zdjaj po vojni, ko je vojna vse razdejala in ko komunističen režim s silo pobira ljudem vse kar more, je pa še slabše. Od doma sem pred kratkem dobil pismo, v katerem pravijo: Dati smo morali vladi enega junca, eno kravo, enega prašiča, jajc moramo dati vsak mesec določeno število, pa če kokoši neso ali ne, tako tudi žito. Nihče pa ne vpraša nas, kako bomo živeli sami. Zraven pa še visoke davke plačati. Kmalu bomo vsi sami berači. Naši gozdovi so že skoro prazni, pa bodo tudi hlevi in žepi. In potem? Pobrali bodo nam še zemljo, nas pa iztirali bogvekam. Tako vlada jo nam komunisti.

Žalostno, žalostno!

Dne 11. aprila bomo imeli primarne volitve. Običajno so primarne volitve bolj vroče, kakor potem končne volitve v jeseni. Zdjaj bodo izbirale stranke svoje kandidate in vsak bi bil rad kandidat. Upajmo, da bodo stranke izbrale najboljše kandidate, ki bodo delali za ljudstvo. Jure pravi, da takih "angelčkov" je zelo malo med sodobnimi politikarji.

Proračun za izdatke prihodnjega leta tukajšnje občine je za \$17,262.00 višji od lanskega. Davkoplačevalci naj bodo pripravljeni na višje davke. Zato, da bi kdo kaj davkoplačevalcem prihranil se med politikarji nihče ne zanima.

Prometnih nezgod se dogodi vedno dosti. V časopisih, na radio in drugače se stalno opozarja auto voznike na previdnost, pa zgleđa, da vse skupaj le malo pomaga. Skoro sleherni dan se zgodi kaj na naših cestah, čemur bi se z večjo previdnostjo lahko izognilo. Vsak naj bo previden tudi pri vožnji, pa bo manj nesreč in preprirov in tožb radi neprevidnosti pri vožnjah.

Naš šerif za okraj Will, Mr. John Kirinčič, je imenoval te dni za svojega glavnega pomočnika (Chief deputy sheriff) našega agilnega rojaka Mr. Johna J. Jevitza (Živec), ki stanuje na 1123 North Hickory Street. John Živec bo nadomestil pokojnega glavnega pomočnega šerifa, Wm. B. Barrowmana, ki je letos 19. februarja umrl za srčno boleznijo. Živec je zelo aktiven v političnem življenju našega mesta in okraja. Pred 4 leti je bil eden glavnih kampanjskih voditeljev za izvolitev šerifa Kirinčiča. Tako naši mladi možje zavzemajo bolj in bolj odlična mesta v našem političnem življenju. Naše čestitke!

Projekti dnevi je preminula rojakinja Mary Gerdešič, stara 68 let. V oktobru 1949 je preminul njen mož Jakob Gerdešič, kateremu je zdaj sledila še ona. Pokopana je bila iz cerkve sv. Jožefa in pogreb je imela v oskrbi pogrebnišnica Mrs. Težak. Sorodnikom iskreno sozlaglje, pokojnici pa sveti večna luč in naj počiva v miru.

Bližamo se Velikonoči, a vreme imamo pa bolj podobno vremenu okrog božica. Pa je že takol, kakor so rekli slovenski očanci: O božicu na soncu, o velikonoči za pečjo.

Pozdrav čitateljem,
Tone s hriba.

John B. Brenza za okrajnega blagajnika

Chicago, Ill. — Čikaški Slovenci, zlasti oni, ki bivajo v okolici fare sv. Štefana dobro poznajo Johna B. Brenza. Kadarkoli stopijo v znano banko Metropolitan State Bank, ki se nahaja na vogalu Cermak Road in Leavitt-cesti, tedaj vidijo za pisalno mizo takoj poleg vhoda zelo vpludnega in prijaznega moža, ki vsakogar pozdravi z veseljem nasmehom in dobrohotnim pozdravom. To je Mr. John B. Brenza, pred-

John B. Brenza
predsednik Metropolitan State Banke

sednik od Metropolitan State Banke. Prav tak je, kakor na tu priobčeni sliki, le pogledjte ga.

Kdo pa je ta naš prijazni John? Čitajte, povedal vam bom. John Brenza je po rodu Litvinec. Rojen je bil v prometarskem okrožju v Nanticoke. v Luzerne County, v državi Pennsylvania. Tam so se bili naselili njegovi starši. Pred 40 leti je prišel v Chicago. Solal se je že prej v Penni in tu pa je naredil izpit za odvetnika. Pred 36 leti se je začel udeleževati na polju bankarstva. Metropolitan State Bank načujeje skoro od tedaj naprej in to zelo previdno in modro. V času depresije, ko so bile po mestih in deželah z prav malimi izjemami skoro vse banke zaprte, je Metropolitan State Bank prav pod njegovim vodstvom vzorno in previdno poslovala naprej in imela na razpolago vire, da je izplačala vsakomu vsak čas vsak dolar in cent, ki je bil pri njej vložen. Svojim vlagateljem, posebno obrtnikom in trgovcem je John vsakomur najboljši svetovalec v gospodarskih zadevah.

John Brenza je prav odlični prijatelj Slovencev in njihovih ustanov. Ko smo pred skoro 30 leti ustanavljali slovenski katoliški dnevnik v Chicagi "Amerikanski Slovenec-Edinost," je list velikodušno podpiral z oglasi. Ni bilo ne Božica ne Velikonoči, da bi ne bil naročil vsaj po pol strani oglasa v listu. To so razlogi, da pišem o njem.

Ko je imela Redna Republika stranka v okraju Cook v Illinoisu svoje posvetovalne sestanke glede izbiranja kandidata za razne okrajne, mestne in druge urade, je večina zboračevalcev republikanskih voditeljev naprosila Johna Brenza, naj sprejme kandidaturu za okrajnega blagajnika. Na splošno zahtevo je John kandidaturu za nominacijo sprejel in Redna Republika stranka ga je soglasno odobrila in potrdila kot svojega rednega kandidata za primarne volitve za imenovanje urad.

John Brenza je ob sprejemu podal svoje stališče in je močno poudaril, da ako bo izvoljen, bo gledal, da se uvede v urad okrajnega blagajnika čimbolj strogo varljivo gospodarstvo, da se bo davkoplačevalcem prihranilo denar, ne pa istega razmetaval po nepotrebnem. Dalje je dejal, da bo na vsej črti deloval na to, da se zajezi v deželi inflacija, katere tira kvišku cene in draginjo. Sploh bo gledal v vsakem oziru za splošne ljudske koristi.

Kot prijatelj kandidata Johna Brenza se čutim dolžnega, da ga s temi vesticami prav toplotno priporočim vsem slovenskim volilecem. Glasujte zanj na dan primarnih volitev v torek dne 11. aprila 1950. kot kandidata za okrajnega blagajnika okraja Cook.

John Jerich.

Glas iz Pittsburgha

Pittsburgh, Pa. — V pittsburghski okolici je mnogo govora med našim narodom proti komunističnemu gibanju, ki ga vodijo naši gospodje okrog Slovenskega ameriškega kongresa ter oznanjajo "sveti komunistični evangelij" in da so velikji prijatelji delavstva, Tita in seveda Stalina. Nekateri zvesti poslušalci so jim nasledili in so šli okušat svobodo v "raj", a naši so vse obratno — svoboda jim je odvzela dolarje, da so jim samo tisti ostali, ki so jih imeli zašite med podplatni na čevljih.

Na ubogih malih kmetijah, kjer v "raju" redijo s prihranki po dva prašička morajo oteka odati državi 120 kg svinjskega mesa, prav tako je pri goveji živini in perutnini; za nameček jih pa še gonijo na

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Tisti nepoznani Tone iz Argentine nadaljuje takole, če bom znala prav povedati vse tiste njegove prevelike besede, ki se jih nisem jaz nikoli učila v šoli, pa ki sem hodila k Sv. Vidu, kjer nam je sestra Manneta vlivala slovenske besede na vso moč v odprte glave.

Takole pravi Tone: "Veste, ljubezniva gospa Micka (naglo sem ošvrknila s pogledom našega, ki si je podpiral glavo z obema rokama in strmel v mizo, da nisem prav vedela, če sliši, kar mu čitam, ali ne. No, take besede mu bolj naglas izročim, ali pa ponovim, nekaj mu bo že ostalo, ki je tako počasan za take besede) da se prav nič ne čudim, če je oni dan ongovih nekaj Završkih fantov tako lepo in neznansko čudovito žingalo na tisti prireditvi v našem mestu. Če so pa imeli tako odlične poslušalce pred seboj. (Kar je res, je pa res, sami izbrani smo bili takrat). Ni vseeno, kakšni obrabi se nahajajo pred nastopajočimi. Od publike je zelo odvisno za uspeh. In tistih nekaj Završkih fantov je imelo srečo, da so imeli na proslavi pri Sv. Vidu, o kateri piše A. D. 7. novembra, tako odlično in hvaležno publiko pred seboj. Prav zato pravim, da se ne čudim, da je tisti veliki basist s tako vne-

"prostovoljno delo" in pri vsem tem pa naj pojejo "Smrt fašizmu, svobodo narodu".

Torej nekateri "pravoverni" so tem našim komunističnim lažnikom verjeli in odšli nazaj v Jugoslavijo, a vrniti se ne morejo več. To so jim preskrbeli eni "naši", ki znajo dobro lagati, češ, da so za delavca in proti cederuhom, v resnici pa golfajo in tlačijo ubogega delavca.

Zadnje dni so bila v naših dnevnikih priobčena imena onih, ki pripadajo komunistični organizaciji. Zdi se mi, da so mnogi od teh že v strahu, da bodo morda deportirani v stari kraj, zato pa vodstvo Jugosl. amer. kongresa že prosi pomoči od društev. Ko je bilo prečitano njih pismo na seji našega društva odsijek 20 HBZ, je članstvo enoglasno odglasovalo in zavrglo prchnjo ter reklo, da s tistimi komunističnimi vodji kar v Moskvo, ker maežjo dobro ime našega naroda tukaj.

Matt Cvetič, ki je obelodanil imenah rdečih, je sedaj heroj in luč, kateri je treba slediti in počistiti s komunisti, ki so zabirali, izdajalci in pravi strup za naš narod. FBI s Cvetičem vred pa želim mnogo uspeha, da čimprej počistijo s temi našimi "naprednimi", ki dajejo slabo ime našemu narodu v Ameriki.

Dnevne novice pri nas pa so: Pri Jones and Laughlin Steel Corp. ne delamo že od 23. februarja radi pomanjkanja premoga, da bomo lahko veselji za vel. noč s praznimi plačilnimi kuvertami. Pa samo Bog daj zdravje! Pomlad se bliža, zato pa vsi na delo in očistimo svoje hiše, svoja društva in okolico komunizma in operimo sramote, ki nam jo je napravil v tej naši lepi deželi Ameriki.

Vsem naročnikom in čitateljem tega lista želim zdravja in vesele velikonočne praznike. Bog vas živi!

F. Chemas, naročnik.

mo tink-tonkal po nekem Izidorju, da se ga Vaš kar ni mogel naveličati. In to zagotovo vem, da Vašega ne potegne vsaka sapica, ampak mora biti že kar malo viharja. (Križ božji, kaj ga poznaš, Tone? Kaj vihar, vsa Severna in Južna Amerika ga ne premakne, če enkrat reče da ne. Uh, da mora biti tak!) Ampak ubogi Izidor, po katerem je oni veliki basist Janez tink-tonkal! Saj menda ga ni obdeloval s pestmi? (S kakšnimi pestmi, neki! Samo z glasom ga je obdelaval, potlej pa še našo Nežo, ki so jo dolžili, da ga rada "cukne," in da je zastran tega zaprta bila, pa so jo trikrat izpustili, enkrat je pa sama ušla).

In da je bila tudi Katra s sladkimi jagodami tam? Tista, ki gre v dvajseto leto. Aha, zdaj mi je pa jasno, zakaj je oni s špeglami tako navijal počez da ste morali Vašega dregniti in opozoriti nanj, ker je bil Vaš, kakor pravite, ves zaverovan le v svojega basista. Ni čudno, če je pa tudi Vaš sam basist sedaj v zimskem času, ko je prehlajen. (Ti, kako pa velo notri tam v Argentini, da ti teče iz nosa? sem se obrnila do našega. Kaj! je zajajal, ker je bil malo zadremal. Nič! sem mu rekla, pa sama brala naprej. Tak pestjak, ki še enega malega pisemčka ne more poslušati, pa ki takega še nisem imela v rokah. Še Lojze iz Malverna ne zna tako lepo, pa ki se nekaj šteje.)

Veste kaj, gospa, dajte, naj bi Završki fantje tisti koncert ponovili enkrat v maju, ko se bodo osušile binkostne rosiče in bode začeli s koncerti čmrli in kosi, pa boste videli, kako jo bo Vaš udaril s tistim špeglarjem počez. Posebno še, če mu boste dovolili, da jih bo prej en par stisnil. Taki namreč najraje pojo čez; eden ima višjo štimo kot drugi. Drugo jutro je pa bas, tisto pa že.

Veste, draga gospa Micka, zelo me firbec žene, kdo naj bi bili tisti Završki fantje. Sodil bi, da so: basist Janez, tenorist Viktor, bariton Martin in še kdo. Vi jih gotovo dobro poznate in bi Vas lepo prosil, če bi enemu ali drugemu namignili, da je že čas, da bi s spomnili na svojega "ta drugega" iz taborišča. Grdobe so se menda prevzele, ali kaj.

Tudi mene prime, če se spomnim nazaj, kako smo s postrani klobuki žingali s tistimi Završkimi fanti, pa s krivci za klobuki in sicer naprej obrnjenimi. (Ti, sem se obrnila do našega, pa odnehala, ker mi je bil vpričo zaspal pri mizi. Veste, raje ga imam spečega doma za mizo, kot pa če bi okrog divjal). Ra-da bi ga bila vprašala, če je kaj razlike, ako so krivci obrnjeni naprej ali nazaj. Jaz jih imam vedno naprej obrnjene, se mi najbolj poda).

Zapisali ste tudi, ljuba Micka, da ste bili vabljeni na kolone v Kanado. Tudi tam bodo menda moji zanci: Lojze, Viktor, Tone, Bartol, Miklavčič in drugi, ki so nosili več ali manj postrani klobuke. Pa nas je razneslo na vse strani in gotovo vsak trikrat na dan zaprosimo: da bi se še sliši!

Takole, draga gospa Micka, pa naj bo za danes. Upam da ste imeli potrpljenje z mojim pismom. Se enkrat prosim, da dregnete tiste zaspale Završke fante, naj se oglasijo včasih sem doli, pa tje v Kanado v mojem imenu pošljite gorke pozdrave, ker pri nas je zdaj vroče ko sam hudnik, dočim se pri vas, bi sodel, grejete pri gorki peči. Zbogom, pa obiskat nas pridita z Vašim sem doli. Vaš prijatelj Tone.

Vidite, tako lepo je napisal, da se mi je kar srce topilo. Takoj sem sklenila, da bom pošlaga našim Završkim fantom, da se bo kateri spravil k pisanju in pa tje v Kanado bom odpelala pozdrave. Menda so tisti, ki so oni dan koncert imeli in ki sva jih z našim poslušala na Fernu, kako lepo so zapeli.

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

"Res je, Klemen. Krivica cvete kakor hudičev zaklad. Nekaj ljudi bo slabih in iz teh ljudi se krivica razliva dalje kakor povodenj. Samo omejuje jo lahko, uničiti je ne moreš. Poglej, vstal je sv. Frančišek, v žakljevo odet je budil vest bogatim, mnogim je pomagal, vsem ni mogel. In vendar je zapel sončno pesem. Spoznanje te ne sme nikoli zlomiti. Stori največ, kar moreš in srečen boš."

Klemen gleda predse. Župnik Vencel koj vidi, da se fant še ni dognal.

"Se nekaj te grize. Vidim. Povej."

Klemen išče za besedami.

"Naravnost povej! Ni ti treba iskati ovinkov."

"Mislim sem, da bi morali mi vse zapustiti," je skoraj dahnil Klemen.

"Vedel sem, da te tudi to grize. Tudi mene je nekoč, ko sem bil v tvojih letih. Ne imej te dve sukeni, kajne? Prav, da bereš sveto pismo. Nekateri so višje poklicani. Morda si med njimi. Ni pa greh, če si privoščiš toliko, kolikor je tvojemu stanu primerno. So pa izjeme, ki bolijo. Vem, da si jih že srečal. Ej, Klemen, tudi jaz sem dosti pretrpel zavoljo tega."

"Včasih se vse upre vame in se bojim, da ne bom zdržal," je skoraj žalosten Klemenov glas.

"Dokler se boš bal, toliko časa ne boš padel. Zapomni si, pade tisti, ki misli, da stoji."

Prizanesljivo se smehljajo gospod Vencel in sonce se leskeče v njihovih belih laseh.

Potlej je Klemen vstal, čudno truden, zbit. Župnik Vencel so gledal za njim skozi okno in kimali z glavo.

"Eh, Križani, težak križ si nekaterim pripravil. Že ob spoznanju trpijo. Blagoslovi Klemen!"

Klemen je bil vesel, ko so minile počitnice. Brez žalosti je odhajal. Sonce ga je spremljalo, ko je odhajal čez Bled proti Lescam. Proti Begunjam ni pogledal. Mirno je šel in ozdravljaj otrokom, ki so ga pozdravljali.

Mislil je na Modrišvega Tončka, ki je umrl. Mislil je na Kremenčevega šestega, ki se še ni rodil. In na Koritnikovo, ki jih nima še osemnajst, pa se že čenjav z moškimi. Oče jo prodaja.

Vso barakarsko kolonijo nese Klemen v svojem srcu. Vso beračijo, Jakopinovo grlico in Mohorjev obup, kletve razočaranih in skrite molitve od dela in nosečnosti zgaranih žena, gnilo mladost prodanih deklet in praznoto otroških dni teh, ki jim je življenje zaznamovalo očete.

Sklonjen gre Klemen na kolodvor. Kakor da je sonce palo na njegov hrbet in ga zdaj nese ubogim, ki ga čakajo.

"Tlic, kluha, kluha. Plosa, plosa."

Počakaj, Cenek, sonca ti prinesem. Sonca in kruha. Nič ne vekaj.

Prav v kot se stisne Klemen in ko vlak bruhne proti Radovljici, se zazre skozi okno v polje, ki je obsijano od sonca, v Jelovco, v nebes, ki je moder kakor spominčica.

Cenek, beraček moj, prinesem ti sonca. Cel koš ti ga prinesem, da bo za celo tvojo mladost.

Nasmehnil se je Klemen in žalost je šla od srca kakor bi jo s prstom obrisal.

Dnevi so naravnost bežali. Učenje se je kopičilo. Šolsko leto se je bližalo koncu.

Klemen in Moškaj sta molčala, kakor da inata duhovne vaje.

Nekega petka večer je bil Klemen klican k spiritualu. Koj je vedel, da bo nekaj napak.

Sedela sta na stolu ob mizi, pregrnjeni z zelenim prtom. Prve besede so bile bolj tipanje, nato je prišel spiritual s pravo barvo na dan.

"Premalo bratovske ljubezni je v vas, premalo spravljivosti. Potrpeti je treba z napakami drugih."

Zdaj je Klemen vedel, da misli na Moškaja.

"Vem, toda ne morem vsakemu nasproti za celo pot. Brat bi mi šel lahko do polovice nasproti."

Spiritual je rahlo zvišal glas.

"Poskusite, saj bo šlo. In pazite nase. Ne delajte preveč navzven, da se ne raztresete. Morda dobro mislite, pa mlad človek je rad preveč zagnan. Festina lente!"

Klemen molči. Nekaj kakor trma vstaja v srcu. Toda Klemen ne reče besede. Nato vstane in odide. Počas gre po hodniku. Med zidovi je somrak, po sobicah že gore luči.

Klemenu je neznano težko. Boli ga Moškajeva hinavščina. Tožil ga je.

V tem hipu se mu je zazdelo, da je nevede zablodil na te ozke hodnike, da ne spada sem.

Ko je stopil v svojo sobo, Moškaja ni bilo.

"Sram ga je," se mu je utnila misel. "Ve, zakaj sem bil klican."

Nekam zagrenjeno je pričakal konec šolskega leta. Počitnice so bile oznanjene. Mislil je, da bo oznanilo sprejel z veseljem, pa ga je z mirom, skraj z otožnostjo.

V nedeljo je šel v Sibirijo. Pri Kremenčevih so kupili fantka. Za Klemena so ga krstili. "Naj Vaše ime nosi, ker ste mu prinesli plenice," se je nasmehnila Kremenka. "On je ta ko želel."

Kremenc ni nič rekel, samo pogledal je tako, da je Klemen takoj vedel, da mu je hvaležen.

Vse znanke je Klemen obredel. Še mar mu ni bilo, da bo spet zamudil in da ga utegne vratar nahruliti.

ST. CLAIR HARDWARE

ORODJE, BARVE, PLUMBARSKÉ
POTREBŠČINE, KLJUČE, ELEK-
TRIČNE POTREBŠČINE
7014 St. Clair Ave.
Tel. UT 1-0926

Laddie Puljdar Joe Vertoenik

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

MARCH 1950						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAREC

25. — Slovenska narodna čitalnica prireditev v SND na St. Clair Ave.

APRIL

2. — Pasijonski klub poda Pasijon v SND na St. Clair Ave.

14. — Immaculate Conception Church Holy Name Society ples v SND na St. Clair Ave.

15. — Društvo Danica št. 11 SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

16. — Pevski zbor Zarja spomladanski koncert v SND na St. Clair Ave.

21. — Golden Gophers Club ples v SND na St. Clair Ave.

22. — Društvo Vodnikov venec št. 147 SNPJ ples v SND na St. Clair Ave.

23. — Glasbena matica vprizori opereto "Gospodična Nituš" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

28. — Independent Veterans Club ples v SND na St. Clair Ave.

29. — Društvo Lipa št. 129 SNPJ ples v SND na St. Clair Ave.

MAJ

5. — Veterans Blaskovič Post 5275 ples v SND na St. Clair Ave.

6. — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

14. — Društvo Euclid št. 29 SDZ obhaja 25 letnico obstanka v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

19. — American Veterans W. 2 ples v SND na St. Clair Ave.

20. — Društvo sv. Katarine št. 29 ZSZ ples v SND na St. Clair Ave.

21. — Slovensko samostojno podporno dr. sv. Alojzija v Newburgu praznuje 50 letnico obstanka. Popoldne ob štirih banket v dvorani SND na 80 St.; ob osmih zvečer pa ples. Igra Sokach orkester.

26. — Društvo Martha Washington št. 38 SDZ ples na St. Clair Ave.

27. — Društvo Srca Marije ples v SND na St. Clair Ave.

28. — Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na prostori Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

JUNE

3. — Glasbena matica ples v SND na St. Clair Ave.

10. — Društvo Jutranja zvezda št. 137 ABZ ples v SND na St. Clair Ave.

17. — Sportmen's Club of Slovenec št. 1 SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

18. — Zveza društev Najsv. Imena priredi velik katoliški dan združen z vrtno veselico na prostori Brae Burn, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBER

24. — Pevski koncert skupnih pevskih zborov pod vodstvom Mr. Vavterja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

29. — Oltarno društvo fare

Marije Vnebovzete priredi "card party" v cerkveni dvorani.

Iz newyorške okolice

New York, N. Y. — Nihče ne piše iz naše newyorške okolice, samo beremo kako je tukaj in tam, pa bi bilo razveseljivo čitati tudi, kako je pri nas. Predvsem nam zelo manjka vode, katere vsaka kapljica je iz božje roke, a mnogo ljudi se tega ne zaveda, kaj bi bilo, če bi ne bilo vode. Vse bi se posušilo in umiralo bi življenje. Če bi vino teklo namesto vode, bi bila voda dragocena; nihče bi vina ne pil in vsak bi rekel: po vodi ni glavo-bola, sem zdrav in se dobro počutim. Seveda so pa ljudje, ki točijo vodo brez skrbi kot da voda kar mora biti na svetu, pa jo imamo samo po dobroti nebeškega Očeta, ki tako lepo skrbi za nas zemeljske otroke.

Božični čas je že daleč za nami in tu je že sveti veličnočni čas — velika noč. Na tisoče zajčkov bo predstajalo veselo Alelujo. Nikakor se mi ne zdi prav, da premnogi ljudje za take praznike pošiljajo kartice, ki prav nič ne predstavljajo praznika, katerega obhajamo. Na božičnih karticah je videti slike vse od smreke, zime do kužeta ali psička, samo kaj nabožnega, ki bi spominjalo na rojstvo Gospodovo, tega pa ni. Izbirajmo za take prilike kartice kot dobri katoliki, ki odgovarjajo času. In prav tako za veliko noč. Saj vedno lahko dobimo kartice, ki spominjajo na trpljenje, smrt in vstajenje našega Zveličarja.

Pred božičem smo imeli v New Yorku sveti misijon, ki ga je vodil naš preč. škof dr. Gregorij Rožman. O, kolikrat se spominjam nanj in srečna bi bila, če bi vsaj še enkrat slišala njihove pridige. Molimo za našega velikega misijonarja.

Zadnje dni sem dobila pismo od nekega duhovnika iz italijanskega taborišča, ki mi piše: "Veseli me, ko vidim, kako lepo pišete o našem škofu. Zdaj vsaj malo vidite kako po krivici so ga sovražili doma prav radi njegovega odločnega nastopa proti brezbožnikom, ki so zapeljevali ljudstvo, širili svoje zmote in prelivali nedolžno kri. On je res svet škof. In prav zato je njegov delež — samo trpljenje. Nima sončnih dni, ker se bolje počuti v bridkosti, da je bližje svojemu Učeniku."

Zelo sem bila vesela, ko sem brala tako laskave besede o prevz. škofu. In prosim Boga, da mu da vse milosti in ga podpira v njegovem prizadevanju za zveličanje naših duš.

Preteklo leto, je bilo žalost-

no zame in moje družine. Dve mladi mamici sta se morali podvreči težkim operacijam in smo se v resnici že bali, kaj bo z njima. Po vrhu tega pa vse polno sovražnikov, kot bi hrusko otrešel in premnogo takih, ki smo jim bili velikokrat v pomoč. Pa bom rekla tako kot so spregovorili naš prečasti škof Rožman prvi večer svetega misijona tu v New Yorku: "Saj, ko bomo umrli pa nas ne bodo mogli. Naj bo v ime-nu božjem, saj so tudi Jezusa sovražili in ga še." — Razveseljivo je bilo zame, da sem dobila že dva begunca in sicer enega iz Avstrije in enega iz Nemčije. Iz Avstrije je tisti ljubljanski urar, Janez Krvin, o katerem se je reklo, da gre 15 paketov z njim, kajti on je bil, ki je obleko razdaljal. V resnici sem mu jaz dala vse, da se je oblekel, pakete pa še danes čakamo. In je dober katoličan. Drugi begunec je pa Lojze Bajuk in tega fanta sem pa tudi vesela, ker je katoličan prve vrste; veliko mi pomaga in kako mi je hvaležen, samo mislim in on mi že izpolni željo. Prav vesela sem obeh.

Koliko je še naših ljudi, ki bi lahko pomagali ubogim, da bi prišli do življenja, tukaj pa vam bi bili hvaležni in v pomoč. Jaz sem prav vesela in srečna, da sem trem sponzorica.

Pretekli teden sva se pogovarjali z neko tovaršico, ki mi je rekla, da ne vidi nobene razlike med Ameriko in Jugoslavijo. Pripravila sem ji sedež poleg sebe na vlaku, ko sva se z dela peljali, a ni prisleda, pač pa je na prvi postaji izstopila. Vzdihihla sem: Bog daj vsem zaplakanim pamet.

Pozdravljam vse čitatelje Ameriške Domovine in listu pa želim obilo uspeha in novih naročnikov.

Antonija Rupnik.

Prošnja iz domovine

Rossford, O. — Podpisani lepo prosim, če bi hoteli priobčiti naslednje, pismo in prošnjo profesorja Klasnic Toneja iz Maribora, v katerem se obrača do dobrih slovenskih src in dobrodelnih organizacij v Združenih državah za nujno pomoč. Podpisani ga osebno dobro poznam, je eden mnogih naših in zvestih kulturnih delavcev v Mariboru in sedaj tudi žrtve svojega prepričanja. Tako le mi piše:

Dragi g. župnik: Ker vem sam, da si v neprijetnem položaju, sem že od Božiča sem okleval, da bi Ti pisal in v tej ali oni obliki poprosil za pomoč. Nocoj sem se ie odločil, četudi me muči občutek, da sem zoprno nadležen. Vendar je stiska in beda, skozi katero se z ženo prebija s štirimi otroki tolika, da sem se le odločil napisati to pismo.

Obračam se nate predvsem s to prošnjo, da bi skušal zainteresirati za usodo bednega slovenskega profesorja s petčlansko družino, koga izmed ameriških Slovencev ali morda kat. slcv. organizacijo, ki bi po svojih časih ali sicer kako zmogla urediti plemenito dejanje pomoči potrebne-ga družinskega očeta in štirih nedoraslih otrok. Po štiriletnem izgnanstvu smo se vrnil 1945 v domovino polni veselega upanja, danas bo domovina sprejela in nudila najpotrebnejše. Pa smo ostali brez obleke, obuvala, perila, posteljnine, odej itd. Ves sistem pre-skrbe na točke ti da le skromen minimum, če si še od pre-dvojne z obleko itd. oskrbljen. Sicer si velik revež. Tako životarimo bedno življenje, raz-trgani, duševno strti, garamo in delamo iz dneva v dan. Tro-simo in napenjamo vse sile, da bi se vzdržali sami, nahr-a-nili in preskrbeli otroke.

In tako sem se odločil potr-kati na plemenita srca ameri-ških Slovencev onkraj oceana. Hvaležni bomo za vsako po-moč, ki bi nam je kdo nudil: zlasti smo vsi po vrsti potrebni perila, obleke in obuvala. Zlasti bi bil hvaležen dobrot-nikom za obleko, plašče, pul-ovre in zimsko ter letno obutev za otroke, kj so popolnoma bo-si. V zadnjem času je celo za moko oziroma kruh težko. Po deset dni v mescu smo večkrat brez moke, oz. kruha, ker pač na mesec pripadajočo količino prej pojemo. Tu navajam ne-kaj osebnih podatkov, ki bi bi-li morda potrebni za tega do-brotnika: Otroci: Maruška 11 let bolj velika, Tonček 9 let, Marica 6 let, Peter 4 leta. Že-na šibka srednje postave, čev-lji šte. 4. Jaz srednje posta-ve, širok, čevlji šte. 9. Pri-pominjam, da šiva žena otro-kom obleke sama in bo lahko dobro uporabila tudi stare, že nošene obleke. Žena se ob tej priliki priporoča za nekaj šinger šivank za šivalni stroj (različne številke).

Plemenitih dobrotnikov se bodo spominjala štiri otroška srca tam daleč v Mariboru v svojih večernih molitvah in ob nedeljah pri sv. maši. To je edino, kar lahko storimo, da prosimo Boga, naj bo On plačnik vsem onim, ki lajšajo bedo svojim neznanim sobratom v Kristusu.

Anton Klasinc, profesor
Maribor, Cesta zmage 60
Slovenija, Jugoslavija.

Morebitne darove za gornji naslov zbira tudi Rev. Horvat Štefan, 124 Maple St, Ross-ford, O. Morejo pa dobrotniki svoje darove poslati tudi sami na profesorjev naslov.

Štefan Horvat,
župnik.

DELO DOBIJO

Pek dobi takoj delo

Restavracija v mestu potrebuje tekoj peka; treba je peči vsako vrstno pecivo. Dobra plača. Treba je poslati pismene ponudbe na upravo Ameriške domovine po šifro "Pek," 6117 St. Clair Ave. (59)

MALI OGLASI

OBZOROVA TISKARNA V MILWAUKEE. NAPRODAJ!

Opremljena popolnoma za tisk modernih trgovskih tiskovin, dnevnega ali tedenskega časopisa v polnem formatu, knjig in brošur v slovenskem in angleškem jeziku itd. — Originalna vrednost opreme — \$22,000, se proda za \$7,500. Tiskarna je sedaj v polnem obratu in na razpolago za ogled. V slučaju nakupa se prevzem lahko izvrši takoj. Potrebno naplailo \$3000, ostalo na lah-ke mesečne obroke. S tiskarno so na razpolago tudi najem-ninski prostori z opremljeno pisarno za upravo ali uredniš-stvo in obsežno kletjo za skladišče papirja. Najemnina pro-storov s kurjavo \$125.00 me-sečno. Zanesljivim interesen-tom, ki bi ne imeli dovolj ka-pitala za nakup, se eventuel-no odda vsa oprema tudi v na-jem proti daljši najemninski pogodbi (lease). Za nadaljne informacije pišite na lastnika: Frank R. Staut, care of Obzor Publishing Co., 830 So. 5th St., Milwaukee 4, Wis. (55)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša v prijazni okolici; ima 8 sob, 6 spodaj in 2 zgorej, lot meri 40x120. Kupci si jo lahko ogledajo vsak čas na 1091 E. 67. St. (55)

Prodamo pred selitvijo

Set za jedilno sobo, hrastovi-na, 6 stolov, miza z podlogo; stal je \$360, se proda zdaj samo za \$50; v jako dobrem stanju. Po-ključite RA 1-5510. (56)

Red Cross Campaign Poster for 1950

Mme. Chiang na obisku obrambnih postojank. — Mm. Chiang Kai-shek, soproga vrhovnega poveljnika nacionalističnih kitajskih čet, je obiskala čete na Kinnen otoku, ki je le malo oddaljen od Amoy otoka, kjer imajo kitajski komunisti že svoje postojanke. Poleg nje na sliki sta dve kitajski deklet, ki služita v armadi kot "WACS."

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

When you want vitamins that are Potent—

Guaranteed full potency, as shown on the label.

Easy and Convenient to take.

Economical—

Ask your druggist for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule each morning and you can forget all about vitamins until next day.

Each capsule contains the full basic daily needs of the five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Zgoraj ni več vedel, kako in kaj; moral je posaditi ranjenca na stopnice ter s pomočjo užigalnice, ki jih je imel na srečo pri sebi, poiskati vrata, in šele ko jih je našel, se je vrnil ponj. Naposled ga je položil na majhno železno posteljo nasproti okna, gledajočega na Pariz: odprl ga je natečaj, v silni žepi po zraku in po luči. Danilo se je; on pa se je zgrudil pred posteljo, ihteč, onemogel in ves pobit, ko so mu je zopet zbudila strašna misel, da je ubijalec svoje prijatelja.

Dolge minute so morale preteči; in jedva da je bil presečen, ko je nenadoma zagledal Henrijeto. Nič ni bilo naravnost: brat je prišla, ona je prišla. Niti vstopiti je ni videl, morda je bila tu že cele ure. Zdaj se je bil zgrudil na stol in jo je topo gledal, kako se je pod smrtnotežkim udarcem usode, ob pogledu na nezvestnega, okrvavljenega brata polasča silna razburjenje.

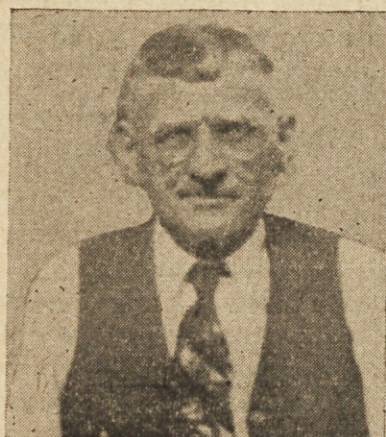
Zdaj ga pa že imamo!

Naročite BOCK PIVO pri nas, kjer ga dobite najceneje. V zalogi imamo tudi vsa druga piva, vina in mehke pijače. Kar pokličite, pa vam bomo pripeljali na dom.

MARINKO'S FRUIT MARKET

416 E. 156 St. IV 1-3170

V BLAG SPOMIN

ŠESTO OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA IN SKREBNEGA SOPROGA IN OČETA

Simon Bizjak

ki je v Bogu zaspal večno spanje dne 20. marca 1944.

Šest let je že minilo od bridkega spomina dne, ko Bog poklical Te je k sebi, dragi soprog in ljubljani oče.

Pa mi Te nismo pozabili, v srcih živi še tvoj spomin, počivaj mirno, soprog in oče, in prosí pri Bogu za nas.

Žalujoci ostali:

ROSE BIZJAK, soproga;
FRANK in STANLEY, sinova;
VERA LAURIC, hči.

Cleveland, O., 20. marca 1950.

glavo gledal odpirajoči se razgled, in tudi njima dvema so se pogledi gubili v daljavo, ob težkem molku, ki jima je naposled potlačil srce.

S te višine Moulinskega griča se je širila pred njima večja polovica Pariza: najprej oddelki središča, od predmestja Saint-Honore do Bastilje, nato ves pas Seine, z oddaljenim mrgolenjem ivega brega, celo morje streh, zvonikov, kupov in stolpov. Dan je postajal jasnejši; strahovita noč, ena najgroznejših noči zgodovine, je bila pri kraju. Toda v vedri jasnosti vstajajočega solnca, pod rožnato barvo neba, so požari nadaljevali svoje delo. Nasproti so se videle Tui-erije ki so gorele še vedno, Orsajska vojašnica, palači državnega sveta in častne legije, in njih plameni, ki so bledili v jasni luči, so polnili nebo z mogočnim drgetom. Tudi onostran hiš na Lillski cesti in na ulici Du Bac so morale goreti hiše, kajti visoki stebri plamenov so se dvigali na križemestju Croix-Rouge in še dalje, iz Vauvinske ulice in ulice Notre-Dame-des-Champs. Na desni, čisto blizu, so dogorevale hiše v ulici Saint-Honore, dočim se na levi, pri Palais-Royal in novem Louvru pod curki brizgalk ugašali prekasni, šele proti jutru zaneteni ognji. Česar pa si vzlasti nista mogla razložiti, je bil gost črn oblak, ki ga je gnal zapadni veter tik pod okno. Od tretje ure zjutraj je gorelo poslopje finančnega ministrstva brez visokih plamenov, z gostimi vrtincij saj: tako bogati kupi aktov so se dušili v nizkih sobah te sadrene zgradbe. In če nad prebujenjem velikega mesta tam doli ni bilo več tragičnega vtisa nečisti ter

groze popolnega uničenja, Seizle so stopile Henrijet; v oči, kakor da je njeno gorje še naraslo od neizmerne nesreče, katere se je udeležil brat. Jean, ki si niti ni upal, prijeti jo za roko, niti ne objeti prijatelja, je odšel z zmedenim obrazom.

"Do skorajšnjega svidenja!" Vrniti se je mogel šele zvečer, ob osmih, ko je padla noč. Vzlic svoji veliki skrbi je bil srečen. Njegov polk se ni več boril, prišel je bil v drugo črto in je dobil ukaz, stražiti tisti oddelek mesta; Jeanova kompanija je taborila na Karuseljskem trgu, tako da se je nadejal, da bo mogel iti vsak večer k ranjencu povprašat, ka-

ko mu je. Prišel ni sam; slučajno je srečal nekdanjega štabnega zdravnika 106. polka ter ga v svojem obupu privdala seboj, ker ni mogel najti drugega zdravnika, tolažeč se na tihem, da je ta strašni človek z levjo glavo vseeno vrl mož.

Bourroche, ki ni vedel, za katerega ranjenca da ga vojak tako mlo prosi pomoči, je mrmljal, ker je moral lezti tako visoko. Ko pa je slišal, da ima pred seboj komunarda, se ga je lotila silna jeza.

"Strele božja! Alj me imate za norca? ... Razbojniki ki ne

morejo več krasti, ubijati in požigati! ... Čisto jasna je zadeva vašega roparja; brez skrbi ste lahko, da ga ozdravim, da, s tremi krogli v glavo!" Toda pogled na Henrijeto, ki je bila tako blede v svoji črni obleki, s krasnimi razpletenimi plavimi lasmi, ga je naglo pomiril.

"Moj brat je, gospod štabni zdravnik, in eden vaših vojakov pri Sedanu." (Dalje prihodnjik)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

NA NOVEM NASLOVU!

Mojim klientom in naročnikom "BARAGOVE PRATIKE" in Baragovih knjig naznanjam, da sem se preselil na novi naslov v Chicško predmestje BERWYN, ILLINOIS.

Moj NOTARSKI URAD in urad "BARAGOVE PRATIKE" je od zdaj naprej sledeči:

JOHN JERICH

NOTAR IN IZDAJATELJ "BARAGOVE PRATIKE" 6519 West 34th Street Berwyn, Illinois

Telefon: Stanley 5863

(Izrežite ta oglas, da boste imeli naslov in telefon pri rokah)

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 1-2730

Berite roman, ki vzbuja zanimanje povsod, kjer žive Slovenci!

"TA ROMAN BI MORALI BRATI VSI SLOVENCII!"

soglašajo narodni voditelji kot škof dr. Rožman, pesnik Ivan Zorman, pisatelj Karel Mauser in drugi odlični možje, pa tudi preprosti čitatelji

Knjiga obsega 274 strani, je trdo vezana z lepo naslovnico sliko (na levi) in stane \$3.00, po pošti \$3.25, po pošti izven mej U.S.A. \$3.50. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali TRIGLAV PUBLISHING
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.

Naprodaj tudi pri tvrdkah:

GRDINA GIFT SHOPPE, 6113 St. Clair Ave.
A. KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave.
STEVE F. PIRNAT, 6516 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

V Milwaukee, Wis., pri
OBZOR PUBL. CO., 830 So. 5th St.

IVAN JONTEZ

Da si zasluži za hrano. — "Winky," velikan pasme doga, ki je last Dr. K. Wessely iz Glenview, Ill., si zasluži za hrano s tem, da v zimskem času vsak dan pelje zdravničkovega sinčka v primernih sankah na svež zrak. Precej "košte" je menda treba za takega velikanca, bi rekli.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

—AND THE WORST IS YET TO COME—
—in najhujše šele pride

